

betragtedes som bortfaldet efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 5.

§ 7

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 17

betragtedes som bortfaldet efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 5.

Ændringsforslag nr. 18

betragtedes som bortfaldet efter forkastelsen af underændringsforslag nr. 4.

Ændringsforslag nr. 19

betragtedes som bortfaldet efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 5.

§§ 8-20

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 20

forkastedes, idet 35 stemte for, 114 imod; 7 stemte hverken for eller imod.

§§ 21-24

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 21 om en ny affattelse af §§ 25-29

forkastedes, idet 24 stemte for, 126 imod; 7 stemte hverken for eller imod.

§§ 25-43

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 22 om indsættelse af et nyt kapitel

forkastedes, idet 20 stemte for, 122 imod; 14 stemte hverken for eller imod.

§§ 44 og 45

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget gik herefter til fornyet behandling i udvalget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov for Grønland om valg til Europa-Parlamentet. (De europæiske Fællesskabers Forsamling).

§§ 1-20

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget gik herefter til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om børnetandpleje.

(Lovforslag nr. L 10. Fremsat 5/10 77. Første behandling 13/10 77. Betænkning 24/11 77).

Der var stillet 5 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets tekst, ændringsforslagene samt spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Tove Frederiksen (S):

I 1980 vil den nugældende tandplejelov være udbygget til at gælde alle børn fra 7 til 16 år. Der har allerede i en del kommuner været tilbud til også førskolebørn, og resultater herfra foreligger sådan, at landsgennemsnittet viser, at børn fra disse kommuner starter i skolen med færre cariesangreb, altså huller i tænderne, end hvor tilbuddet ikke gives. Det er nemlig sådan, at der, i gennemsnit hos de børn er 5 huller færre i tænderne, end der er i landsgennemsnittet, som er 14.

Jeg vil meget anbefale indenrigsministerens lovforslag, som sikrer en gradvis udbygning af den gode linje, der her er lagt, og

[Tove Frederiksen]

hvor omtrent 100 pct. af de omfattede børn deltager.

Ole Hovmand (FP):

Fremskridtspartiet har ved sine ændringsforslag til dette lovforslag ønsket at gøre opmærksom på, at vi ikke mener, at førskolebørn har noget naturligt tilhørsforhold til skolen og den offentlige tandpleje, de kan modtage dér. Det naturlige og det, familierne ønsker, er at kunne tage de mindste med til deres familietandlæge. Dette system vil vi gerne stabilisere ud i alle samfundslag ved at gøre det vederlagsfrit for forældrene og med en opsamlingsmulighed for kommunerne.

Folketinget vedtog i 1976 de radikales forslag om at give dispensationstandplejen endnu 5 år til at bevise sin berettigelse over for den offentlige skoletandpleje. Socialdemokratiet har sine forudfattede meninger om tandplejen, og fremskridtspartiet har sine. Men med vedtagelsen af det radikale partis forslag i 1976 gav tinget sig selv en mulighed for at lade tingene falde på plads, så selv ikke-fagfolk og folk med ringe kendskab til forholdene, men i besiddelse af en besluttende myndighed kunne danne sig et indtryk af, hvad der tjente befolkningen bedst.

Hvis vi nu lægger os fast på, at kommunerne i 1981 skal lave en offentlig klinik til mindst én årgang af sine småbørn, vil kommunerne allerede nu ikke længere kunne gå ind for at videreføre dispensationstandplejen. Den meget vigtige tænkepause, folkettinget gav sig selv ved det radikale forslags vedtagelse, vil være omsonst, og regeringspartiet vil alligevel have fået sin vilje med hensyn til en offentlig enhedstandklinik for alle børn, uanset hvilke ønsker befolkningen har om et frit tandlægevalg, og uanset de erfaringer vi kunne have indhøstet indtil 1981.

Det vil være synd, hvis det radikale partis så fornuftige syn på dette problem i 1976 og tingets vedtagelse af det skulle være omsonst, men det er dette, socialdemokratiets grundlag vil medføre.

Henrik Toft (V):

Det vil formodentlig gå sådan, at næsten alle kommuner giver tilbuddet om vederlagsfri tandbehandling, længe før denne lov træder i kraft til august om 3 år, bl. a. fordi det ikke alene vil give børnene bedre muligheder

for at bide fra sig, men også gøre tandbehandling billigere senere.

Når vi foreslår tilføjelsen til § 1, er det dels for at give mulighed for, at børnene kan følges med forældrene til tandlæge, dels for at udnytte ressourcerne bedst muligt. Det kan der være meget praktisk i af arbejdsmæssige grunde, og de planlægningsulemper, der snakkes om, er der nok ikke meget hold i. Men helt konkret vil jeg da gerne her ved anden behandling spørge indenrigsministeren ligeud: er dette forslag et godt camoufleret angreb på dispensationsordningerne? I modsat fald må det nemlig være relevant med tilføjelsen til § 1, og det vil efter venstres opfattelse især i de tyndt befolkede egne give den bedste udnyttelse af ressourcerne.

Jes Schmidt (CD):

I denne sag er der flere grøfter at falde i. Derfor kan vi ikke stemme for de af fremskridtspartiet stillede ændringsforslag.

Hvad angår det af flere partier, venstre, konservative, centrum-demokraterne, kristeligt folkeparti og retsforbundet stillede ændringsforslag om et nyt stk. 1 i § 1, skal jeg meddele, at enkelte medlemmer af CD-gruppen ikke ønsker at stemme for dette ændringsforslag, medens flertallet af gruppen vil støtte det. Der er dertil kun ganske få bemærkninger. Jeg forstår udmærket de enkelte medlemmer, som ikke ønsker at stemme for dette ændringsforslag. De gør det ud fra den betragtning, at lovforslaget som sådan kan blive meget, meget effektivt, og at det kommer an på, at vi gør alt for børnenes sundhed og velfærd. Det er en argumentation, som jeg godt kan forstå, men når flertallet i gruppen alligevel støtter ændringsforslaget, er det ganske kort og groft sagt, fordi vi ønsker at give friheden en chance på dette område, fordi vi ønsker, at forældrene skal beholde et stykke selvbestemmelsesret også på dette område, og det er for det tredje, fordi vi gerne vil bygge en dæmning mod det funktionærvælde, som kan opstå ved en lovgivning som denne, der efter min opfattelse ville passe udmærket ind i en autoritær stat af østlig eller vestlig art.

Ud over dette kan vi støtte lovforslaget, men stemmer altså forskelligt ved ændringsforslagene.

[Alfred Andersen]

Alfred Andersen (SF):

Det må være i alles interesse, at vi finder frem til en børnetandpleje, som er det bedste af det bedste, og de ændringsforslag, som her foreligger, har ikke den målsætning. Det er ikke noget, kun jeg mener, for i de breve, vi har fået fra Dansk Tandlægeforening, advarer man meget mod disse ændringsforslag her. Det høje stade, som skoletandplejen er kommet op på med tilslutning på helt op til 98-99 pct., kan vi ikke leve op til, erkender Dansk Tandlægeforening. Man siger videre, at når man ikke kan leve op til det, er det, fordi danske tandlæger ikke går ind i opsøgende arbejde; det er årsagen til, at de ikke kan nå de høje procenter, som lovforslaget her satser på. Samtidig, siger man fra Tandlægeforeningen, vil det være en urimelig ordning at komme ind på, netop fordi det er ressourcespild at have både de private tandlægeklinikker og den opbygning, som man nu har med de kommunale skoletandplejer. Jeg vil derfor nok mene, at de medlemmer, der har stillet ændringsforslag, og som mener at ville værne om det private initiativ, i hvert tilfælde ikke har fået medhold fra den liberale tandlægeforening i denne sag.

Tove Jørgensen (DKP):

DKP kan ikke gå ind for de ændringsforslag, der er stillet her i betænkningen. For det første vil de give meget store administrative besværligheder, og for det andet, og det er det vigtigste, har vi gang på gang påvist, at det er de bedre stillede, der benytter sig af den private tandpleje. Der foreligger stribevis af undersøgelser, som fuldt ud underbygger, at dér, hvor der findes offentlig tandpleje, er der reelt tale om en forebyggende indsats, som kommer hele befolkningen til gode. Det er ikke tilfældet de steder, hvor der dispenseres fra de ordninger.

Med hensyn til ændringsforslag nr. 1 vil jeg godt sige, at havde der så været tale om at inddrage de 16-19-årige i en gratis tandpleje, havde sagen stillet sig ganske anderledes. Det er i øjeblikket sådan, at i visse kommuner kan gymnasieelever få gratis tandpleje, men lærlingene kan ikke. Det er årsagen til, at så mange falder ud af systemet; det er ikke, fordi de sædvanligvis har været tilknyttet en privat tandpleje. De unge kan ikke klare selv at betale til tandplejen, og det er

derfor, de falder ud. Det kan da ikke forbavse nogen. Efter alle de henvendelser, folkettingen har fået fra unge mennesker under uddannelse, der ikke kan klare bare de almindelige leveomkostninger, kan man godt forestille sig, hvad en enkelt tandlægeregning kan betyde for en sådan ung under uddannelse. Det er årsagen til, at de falder ud af systemet, og ikke noget som helst andet.

Niels Helveg Petersen (RV):

Der er på børnetandplejeområdet en hastig og overordentlig god udvikling i gang, og vi ser i disse år betydelige resultater af den indsats, der gøres og har været gjort for at forbedre tandplejen for skolesøgende børn og også for børn under den skolepligtige alder.

Vi må afvise de ændringsforslag, der er stillet af fremskridtspartiet. Vi ønsker ikke at ændre i den nuværende ordning, hvorefter tandplejen for de skolesøgende børn er et kommunalt anliggende med de dispensationsmuligheder, som eksisterer.

Når det drejer sig om de ændringsforslag, der er stillet af venstre, konservative og andre, erkender vi, at situationen for børn mellem 3 og 6 år ikke er ganske identisk med de skolesøgende børns situation. Forældrene skal med børnene under alle omstændigheder, i hvert fald i de allerfleste tilfælde.

Derfor har vi i det radikale venstre meget grundigt overvejet, hvilken stilling vi skulle tage til det foreliggende lovforslag. Vi er nået til det resultat, at hensynet til børnenes tandpleje, til det bedst mulige resultat ved det tidlige tidspunkt, taler for at opretholde regeringens forslag uændret. Vi ser, at tandlægerne såvel som samtlige kommunale organisationer meget stærkt anbefaler det forslag, der her er fremsat, og bl. a. peger på både administrative og ressourcemæssige og dermed altså økonomiske fordele ved at fastholde det forslag, der foreligger, og ikke ændre det som foreslået i ændringsforslagene.

Det er årsagen til, at det radikale venstre støtter lovforslaget i dets oprindelige skikkelse, men vi vil gerne understrege, at dermed er der ikke taget endelig stilling til spørgsmålet om dispensationstændpleje, heller ikke efter 1981. Det er et spørgsmål, som folkettingen ved en senere lejlighed får mulighed for at drøfte.

[Alfred Hansen]

Alfred Hansen (DR):

Der er her i tinget enighed om, at der skal være mulighed for gratis tandpleje og forebyggende tandplejebehandling for alle børn op til det 16. år. Det er glædeligt, at man kan konstatere en sådan enighed. Uenigheden opstår, når man skal afstikke retningslinjer for, hvor denne behandling skal finde sted. Nogle mener, at det skal foregå i den kommunale regie. Andre mener, at det skal foregå hos privat praktiserende tandlæger. Vi mener, at der må være en valgmulighed.

Vi finder det naturligt, at de undervisningspligtige børn modtager tandbehandlingen i de kommunale tandklinikker, som måtte findes på disse skoler, eller andre offentlige tandklinikker, men vi foretrækker, at det er på de skoler, hvor man har tandklinikker. Samtidig erkender vi, at der kan være tilfælde, hvor det var praktisk, om forældrene kunne få deres børn, selv om de går i skole, med hen til forældrenes private tandlæge. Dette indebærer det foreliggende lovforslag ikke mulighed for, i hvert fald ikke sådan, at man får dækket udgifterne af det offentlige, og det finder vi er urimeligt.

Samtidig mener vi, at når det drejer sig om børn før den undervisningspligtige alder, er det for dem slet ikke naturligt at blive behandlet på skoletandklinikkerne, men det vil være mere naturligt, at de følger forældrene til forældrenes tandlæge, som man må forvente med rimelighed at forældrene har et vist tillidsforhold til, som kan overføres til børnene. Vi erkender dog, at der også her kan være situationer, hvor forældrene ville ønske, at de kunne gå hen med deres 3-årige, 4-årige eller 5-årige dreng eller pige til den tilstedeværende skoletandklinik og få dem behandlet dér.

Konklusionen af retsforbundets holdning til disse ting er altså, at der skal være mulighed for at frekventere enten en privat praktiserende tandlæge eller en tandlægeklinik i den kommunale regie, men vi vil afvise, at man forsøger at afskære børn i disse aldersgrupper fra en valgmulighed.

Vi må som følge af den indstilling undlade at stemme til ændringsforslag nr. 1 og ændringsforslag nr. 3. Som yderligere kommentarer til ændringsforslag nr. 1 stillet af fremskridtspartiet skal jeg sige, at det ligesom ikke er rigtig klart, om børn under de 16 år,

altså i den undervisningspligtige alder og alderen forud, skal gå til de praktiserende tandlæger, eller der også her er en mulighed for at frekventere de kommunale tandklinikker. Jeg synes ikke, det helt fremgår af ændringsforslaget. Jeg vil da tro og håbe, at det er meningen, at man kan gå begge steder.

Endvidere drager man her noget andet ind i debatten end det, som lovforslaget drejer sig om. Lovforslaget drejer sig om børn under den undervisningspligtige alder. Ændringsforslaget tager sigte på børn op til de 16 år. Vi vil derfor undlade at stemme med hensyn til ændringsforslag nr. 1 og 3, hvori mod vi naturligvis vil stemme for såvel ændringsforslag nr. 2 som nr. 4 og 5, som vi selv er medforslagsstillere til, og jeg vil gerne henvise til bemærkningerne med hensyn til ændringsforslag nr. 2, 4 og 5.

Indenrigsministeren (Egon Jensen):

Hr. Henrik Toft stillede mig et direkte spørgsmål, og det har noget at gøre med nogle bemærkninger, hr. Niels Helveg Petersen gjorde. Hr. Henrik Toft spurgte, om dette lovforslag var et godt camoufleret angreb på dispensationsmuligheden. Det vil jeg gerne slå en tyk pæl igennem, det er det ikke. Dispansationsmulighederne drøfter vi på et senere tidspunkt.

Hr. Jes Schmidt fra centrum-demokraterne sagde med højt id i stemmen: lad os give friheden en chance. Jeg blev helt rørt, da det blev sagt. Jeg vil vende det om og sige: ja men lad os dog give de løse tænder og proteserne endnu en chance. Det var nemlig det, der lå i det, som hr. Jes Schmidt sagde.

Jeg bliver nødt til at komme med nogle flere bemærkninger i anledning af de ændringsforslag, som er stillet.

Jeg er ærlig talt noget forundret over den skæbne, dette lovforslag har fået under udvalgsbehandlingen, for jeg fornemmede under første behandling en positiv indstilling fra faktisk alle partier til regeringens forslag.

Nu står vi i den situation, at der er stillet to ændringsforslag, der vedrører den måde, hvorpå børnetandplejen skal organiseres, mens der ikke fra nogen side har været indvendinger mod det principielle i spørgsmålet, at der skal gennemføres en obligatorisk småbørnstandpleje.

[Indenrigsministeren]

I regeringens forslag er der, som det udtrykkelig er fremhævet i bemærkningerne til lovforslaget, ikke taget stilling til, hvordan børnetandplejen skal organiseres. Dette er helt bevidst, fordi spørgsmålet om organisationen af tandplejen, dvs. dispensationsadgangen i henhold til lovens § 2, skal gøres til genstand for revision senest i folketingsåret 1980-81. Dermed yderligere et svar til hr. Henrik Toft.

Vi vil i 1980-81 have et meget fyldigt grundlag at diskutere hele spørgsmålet om dispensationsbørnetandplejen på, nemlig de indberetninger fra kommuner og amtskommuner, der i medfør af § 2 hvert år skal indsendes til sundhedsstyrelsen, og jeg er ganske rolig for de argumenter, der til sin tid vil komme frem om denne sag.

Regeringen er endvidere i den situation, som også hr. Niels Helveg Petersen understregede, at organisationerne - Kommunernes Landsforening, Amtsrådsforeningen og Dansk Tandlægeforening - har været hørt om lovforslaget. Det er dem, der skal administrere det, det er dem, der har den faglige kundskab, og de har alle sammen bakket forslaget stærkt op.

Må jeg derefter generelt om de to ændringsforslag sige, at de forekommer meget lidt underbyggede, og med disse mere generelle bemærkninger vil jeg herefter nærmere kommentere disse ændringsforslag.

Fremskridtspartiet har på ny stillet forslag om, at børnetandplejen skal foregå hos de privat praktiserende tandlæger. Ved denne lejlighed skal jeg ikke bede om tid hos hr. Ole Hovmand, for det var nok noget af en fuser, når det kom til stykket. Forslaget betyder efter sit indhold, at ca. 700 børnetandklinikker, der er specielt indrettet til børnetandpleje, i 190 kommuner skal nedlægges, uagtet det er dokumenteret, at børnetandplejen på de offentlige klinikker har sine klare fortrin i form af at medvirke til en bedre tandsundhed hos børnene gennem den behandlende og den opøgende virksomhed. Det er i øvrigt sundhedsstyrelsens vurdering, at der ikke umiddelbart ved nedlæggelsen af de offentlige klinikker kan påregnes etableret det nødvendige antal private praksiser, hvorfor forslaget må forventes at medføre en væsentlig forringelse af børns faktiske muligheder for at få den nødvendige tandpleje. Det er forslagens konsekvens. Det stillede ændringsfor-

slag virker meget lidt gennemtænkt, og jeg må selvfølgelig meget kraftigt afvise det.

Derefter til ændringsforslag nr. 2, der skulle give forældrene frit valg imellem at lade småbørnstandplejen foregå på en bestående kommunal klinik eller hos en privat praktiserende tandlæge. Lad mig sige med det samme: dette forslag kan jeg heller ikke gå ind for. Når tandplejen skal kunne foregå hos de privat praktiserende tandlæger, forudsætter det, at der er tilstrækkeligt med privat praktiserende tandlæger overalt i landet. Endvidere er der ikke i alle kommuner en egentlig valgmulighed for forældremyndighedens indehaver, således som forslaget forudsætter. Sundhedsstyrelsen har oplyst, at i 60-70 kommuner er der ingen eller kun én praktiserende tandlæge til at betjene hele befolkningen i kommunen, så i disse kommuner er der altså ingen valgmulighed, i hvert fald ingen reel valgmulighed.

Endelig skal jeg påpege, at der er forældre, som kun sjældent eller aldrig søger tandhjælp, heller ikke til deres børn, og der er derfor efter sundhedsstyrelsens og indenrigsministeriets opfattelse stor risiko for, at netop de børn, som har det største behov for systematisk tandpleje, ikke vil blive bragt til en sådan, hvis dette ændringsforslag får tilslutning. Hvis det er forslagsstillernes hensigt, at der skal føres behørig kontrol med, at alle børn bliver undersøgt i tide og får foretaget systematisk forebyggende og behandlende tandpleje, vil ændringsforslaget medføre en vanskelig administrativ opgave for de medvirkende kommuner.

Endelig medfører ændringsforslaget betydelige vanskeligheder for den kommunale planlægning. Der skal i de kommuner, der har kommunal børnetandklinik, opbygges to parallelle tandplejesystemer, mellem hvilke der skal være fri adgang til at skifte, hvilket vil gøre det næsten umuligt at vurdere kapacitetsbehovet i hvert af de to systemer.

Endelig må jeg sige om det såkaldt frie valg, at landets kommuner allerede med den gældende lov er berettiget, men ikke forpligtet til at udføre en fuldt betalt valgfrihed for børnene. Der er altså intet til hinder for, at en ordning som den foreslåede kan gennemføres på frivillig basis i de enkelte kommuner, uden at jeg dermed på nogen måde har anbefalet det.

[Indenrigsministeren]

Jeg kan således ikke gå ind for nogen af ændringsforslagene, der efter min opfattelse har sat et helt uberettiget spørgsmålstegn ved den offentlige børnetandplejeordning. Det må være rimeligt, at man tager stilling til det principielle spørgsmål om, hvorvidt man skal have en obligatorisk småbørnstandpleje og derefter venter med organisationen, indtil vi har det fornødne grundlag til at vurdere denne. Det er dette folketings opgave at forsvare dem, der er dårligst stillet også i henseende til at få deres tænder ordnet – de socialt dårligst stillede er altid taberne – og det er det, dette lovforslag bl. a. tilsigter.

Ole Hovmand (FP):

Jeg forstår, at dette ting lægger megen vægt på, hvad Dansk Tandlægeforening går ind for, og den går jo ind for regeringsforslaget. Men jeg må som tingets eneste medlem af Dansk Tandlægeforening stærkt advare imod at tage et så fagforeningspræget oplæg som det, vi har set fra Tandlægeforeningens side, alvorligt. Tandlægeforeningen har sørgt for, at der ikke findes sammenlignelige undersøgelser, der er relevante til at bedømme disse ting. Det synes jeg er meget alvorligt. Det har været foreningens politik, fordi man ville have gennemført den politik, som regeringen nu er så behjælpelig med.

Jeg vil gerne spørge hr. Niels Helveg Petersen, hvordan en kommune i et tyndt befolkede område har mulighed for at drive en småbørnstandklinik rationelt – lad os sige, at der er 25 børn i en sådan årgang – og samtidig drive dispensationstandpleje, for jeg går ud fra, at hr. Niels Helveg Petersen fortsat går ind for dispensationstandplejen som i 1976. På det grundlag her vil der ikke være mulighed for at drive småbørnstandplejen rationelt. Det vil sige, at kommunen vælger at nedlægge sin dispensationstandpleje, og inden hr. Niels Helveg Petersen i 1981 tager stilling til, om vi skal have dispensationstandplejen eller ej, er den allerede nedlagt.

Indenrigsministeren var inde på mine personlige forhold. Jeg skal ikke fremhæve mine egne fortræffeligheder, det har jeg gjort i udvalget, men jeg udtaler mig ikke om ting, jeg ikke har gjort i praksis. Jeg har personlig gennemført modellen på en skoletandpleje i privat praksis. Vi har haft det halve af de udgifter, det kostede i en nabokommune. Vi

har haft tandlægehøjskolen til at foretage en kvalitetskontrol, og vi har en deltagelsesprocent på 97½. Det er de tal, der foreligger fra min egen klinik. Det kunne have været gennemført i mange andre klinikker i andre dele af landet, hvis vi havde fået den opbakning fra Dansk Tandlægeforening, vi havde for tjent, og hvis ikke der skulle have været ført den politik, der bliver ført her i dag.

Niels Helveg Petersen (RV):

Jeg henholder mig helt til lovforslagets bemærkninger, og nu i dag fastslår indenrigsministeren, at der med dette ikke gribes ind i den organisatoriske tilrettelægning af kommunernes tandpleje. Det hører en anden lejlighed til.

Indenrigsministeren (Egon Jensen):

Jeg skal heller ikke tage stilling til hr. Ole Hovmands fortræffelighed, det kan han åbenbart selv, men han har meget tydeligt understreget, at han er det eneste medlem af Dansk Tandlægeforening. Må jeg så sige, at det eneste medlem af Dansk Tandlægeforening er åbenbart det, som sidder her i salen. Jeg har ikke fra noget medlem af Dansk Tandlægeforening modtaget opfordringer til at følge hr. Ole Hovmands linje, men det er klart, at det er det store flertal, alle de andre i Dansk Tandlægeforening, der har uret, og hr. Ole Hovmand der har ret, jfr. spørgsmålet om fortræffeligheden.

Når det så endelig drejer sig om sammenlignelighed, har vi mange tal. Når det drejer sig om frivilligheden og dispensationsmuligheden, ligger det sådan, at skoletandklinikker har en tilslutningsprocent på 95–100, og der er normalt et frafald på 15–20 pct. Det gælder åbenbart ikke i det fortræffelige område, hvor hr. Ole Hovmand regerer. Den gennemsnitlige udgift pr. år på børnetandklinikkerne ligger på 343 kr. – det viser en undersøgelse i Vestsjællands amt – mens 505 kr. ikke kan betale den tilsvarende ydelse i en privat tandlægepraksis. Vi har massevis af argumenter, hvis det er noget sådant, hr. Ole Hovmand ønsker. Jeg tror også, han kan få dem i Dansk Tandlægeforening, hvis han ønsker det, men det er ikke Dansk Tandlægeforenings forslag, det er indenrigsministerens.

(Kort bemærkning).

Ole Hovmand (FP):

Mine tal er lige så veldokumenterede som indenrigsministerens. Jeg skal undlade at fremføre med, hvilke kommuner jeg har sammenlignet med, men det har været ganske svært at få tal frem igennem Dansk Tandlægeforening på, hvad det koster i privat praksis, og det tror jeg simpelt hen er af den grund, at man er bange for tallene.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1

forkastedes, idet 23 stemte for, 98 imod; 35 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 2

forkastedes, idet 69 stemte for, 86 imod.

Ændringsforslag nr. 3 betragtedes som bortfaldet efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 1.

Ændringsforslag nr. 4 og 5 betragtedes som

bortfaldet efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 2.

Lovforslagets tekst og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse imod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om boligbyggeri. (Boliger for unge under uddannelse m. fl. Lån til betaling af beboerindskud).

(Lovforslag nr. L 14. Fremsat 6/10 77. Første behandling 11/10 77. Betænkning 23/11 77).

Der var stillet 4 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Kaj Poulsen (S):

Boligudvalget har nu i et par møder behandlet dette lovforslag, og boligministeren har stillet 3 ændringsforslag, som et flertal i udvalget har tilsluttet sig. Flertallet udgøres af socialdemokratiet, venstre, det konservative folkeparti, kristeligt folkeparti og det radikale venstre.

Vi imødeser med tilfredshed, at vi nu får dette lovforslag gennemført, efter at det har været fremsat op til flere gange i tinget.

Svend Andersen (Rosk. a.) (FP):

Da det ikke fremgår af betænkningen, skal jeg kort meddele, at vi agter at stemme imod det af kommunisterne stillede ændringsforslag og agter at stemme for de af boligministeren stillede ændringsforslag, og at vi i øvrigt vil stemme imod forslaget ved tredje behandling.

Bjørn Poulsen (SF):

De af boligministeren stillede ændringsforslag agter SF at undlade at stemme om. Vi mener i det hele taget, at loven ikke er noget, som vi vil have noget med at gøre.

Det ændringsforslag, som DKP og VS har stillet, vil vi stemme for. Vi mener, at det er den eneste fornuftige måde i den nuværende situation at klare de unges boligproblemer på, især ved at ændre statsfinansieringen, og det vil vi stemme for.

Kaj Hansen (DKP):

Hr. Kaj Poulsen sagde, det var med glæde, han nu så dette forslag blive gennemført. Det vil jeg nu tvivle meget stærkt på. Det ligger i virkeligheden sådan, at det forslag, ministeren vil have igennem nu, i sin substans og i det store og hele er i overensstemmelse med lovforslag nr. 2, fremsat den 2. oktober 1974. Og det er venstregeringen, som i det store og hele har stået fadder til det lovforslag.